

«MOTTAKERNAVN»

«KONTAKT»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ellen Synnøve Paust, 38 17 62 09

Melding om oppstart av verneprosess for tre skogområder i Agder

Statsforvalteren melder med dette oppstart av verneplanarbeid for tre skogområder i Agder. Oppstartsmeldingen omfatter opprettelse av Iverstadfjellet naturreservat og utvidelse av Urfjellheia og Dalsheia naturreservat i Risør kommune samt utvidelse av Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat i Tvedestrand kommune.

Vi gjør oppmerksom på at området Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat ikke er formelt vedtatt enda, men at området er tilrådt for vern til Klima- og miljødepartementet. Forutsatt at det er tilstrekkelig med midler på vernebudsjettet for 2022, forventer vi at det vil foreligge endelig verneverdtak i løpet av neste år.

Verneform

Områdene er tenkt vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Områdene har tilkommet gjennom ordningen «frivillig vern» av skog, som innebærer at områdene er tilbudt staten for vern av grunneier via AT-skog og Norskog. Tilbudene er utarbeidet som en del av Norges Skogeierforbund sin avtale med Miljødirektoratet om å legge til rette for frivillig vern av skog.

Naturfaglige registreringer

Naturfaglig kartlegging av verneverdier i skog i utvidelsesområdet for Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat ble gjennomført av Rådgivende Biologer, den 16.10.2020. Foreslått verneområde ved Iverstadfjellet har blitt kartlagt i flere omganger 22.09.2020, 15.10.2020 og 15.06.2021, også av Rådgivende Biologer.

Tilbudsområdet som omfatter utvidelsen av Urfjellheia og Dalsheia naturreservat omfatter to naturtypelokaliteter. Den ene lokaliteten er en rik edelløvskog (A-verdi), kartlagt gjennom den nasjonale edelløvskogs-kartleggingen i 2010, mens en mindre lokalitet med granblandingsskog (A-verdi) er kartlagt i 2013. Tilbudsarealet mellom eksisterende naturreservat og naturtypelokaliteten med rik edelløvskog er kun vurdert gjennom skogbrukets egen kartlegging av nøkkelbiotoper (2013), og omfatter flere livsmiljø som blant annet rik bakkevegetasjon, rikbarkstrær, liggende død ved, eldre lausuksesjon m.fl.

Verneverdier

Utvidelsesområdet av Urfjellheia og Dalsheia omfatter en av de rikeste eik-lindeskogene på finkornet

rasmark på Sørlandet. Edelløvs skogen innenfor naturtypelokaliteten er en spesielt rik og velutviklet eik-lindeskog, i hovedsak som en overgangstype mellom rik rasmarklindeskog og rik lågurteikeskog. Lokaliteten har en frodig og artsrik edelløvs skogs flora, samt et betydelig potensial for funn av trua, rødlistede jordboende sopper. Helt sør i tilbudsområdet finner vi en rikere type boreonemoral gran-blandingsskog med langt framskredet naturskogs preg. Tresjiktet er nokså jevnt fordelt mellom gran, eik, lind, ask (NT), hassel, spisslønn, dunbjørk, hengebjørk og osp. Feltsjiktet er rikt, med arter som blant annet blåveis, myske, markjordbær og sanikel. Det er funnet flere truede sopparter i lokaliteten, og det er trolig stort potensial for flere funn. Området vil bidra til å oppfylle manglene i skogvernet i Agder knyttet til rik edelløvs skog. Oppstartsmeldingen innebærer også en justering av eksisterende vernegrense i tilknytning til veien forbi Sandvann i nord og langs eksisterende traktorvei i øst.

Det foreslåtte naturreservatet, Iverstadfjellet, er fordelt på to delområder; et som starter ved Sjøvåg, og strekker seg nord-nordøst for Sandvann, over Iverstadfjellet, og et ved Sandåsen på østsiden av Sandvann. Det foreslåtte naturreservatet har stor variasjon i skogtyper- og struktur, med innslag av naturpreget gammelskog. Den eldste og flersjiktete skogen finnes i bratte partier, spesielt nord for Sandvann. Området har et stort arts mangfold og stor verdi for sjeldne og trua sopp- og lavararter knyttet til frisk rik edelløvs skog og død ved av eik. Naturreservatet vil bidra til å oppfylle manglene i skogvernet i Agder knyttet til rik edelløvs skog, gammel eikeskog og gammel ospedominert skog. Samlet er området vurdert til å være nasjonalt verneverdig (***)

Verneverdiene i utvidelsesområdet Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat er i hovedsak knyttet til rik edelløvs skog av lågurt-eikeskogutforming. Det er registrerte to kjerneområder av denne skogtypen nord i det tilbudet arealet, mens de to andre kjerneområdene supplerer allerede registrerte verneverdier. Samlet med det foreslåtte utvidelsesområdet, er Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat vurdert til regionalt verneverdig (**). Området vil videre bidra til mangelloppfyllelse i skogvernet for eikedominert skog og rik edelløvs skog.

Tabell 1. Områder foreslått for vern gjennom ordningen frivillig vern av skog med tilhørende kommuner, verdisetting samt størrelse på foreslått område.

Områdenavn	Kommune	Verdisetting	Utvidelse (daa)	Størrelse (daa)
Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat utv.	Tvedestrand	(**)	183	531
Urfjellheia og Dalsheia naturreservat utv.	Risør	A	223	2028
Iverstadfjellet naturreservat	Risør	(***)		1279

Foreløpig avgrensning av områdene kommer frem av vedlagte forslag til verneområdekart. Vi gjør oppmerksom på at det kan bli foretatt mindre justeringer av vernegrenser før områdene sendes på høring.

Formålet med oppstartsmeldingen er å invitere til samarbeid om gjennomføringen av verneprosessen. Vi oppfordrer til å komme med innspill til verneplanarbeidet. Dette kan være forhold man mener bør omtales i verneforskriftene, reguleringer fra kommunene eller spesielle interesser som må tas hensyn til. Offentlig høring av verneforslagene med verneforskrift vil bli gjennomført etter at fristen for å komme med innspill til oppstartsmeldingen er gått ut.

Innspill sendes skriftlig til Statsforvalteren i Agder, Postboks 504, 4804 Arendal, eller på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no innen mandag 10.01.2022. Vi ber om at innspillet merkes med vårt

saksnummer 2021/9972 og hvilket/hvilke av områdene det gjelder.

Dette brevet blir sendt til rettighetshavere og relevante lokale og regionale interesseorganisasjoner og instanser. Dersom du oppdager feil eller mangler i adresselista, ber vi om å få beskjed om det. Oppstart vil bli kunngjort i Agderposten, Tvedestrandsposten og Aust-Agder Blad. Ta gjerne kontakt med Statsforvalteren i Agder dersom du har spørsmål knyttet til de tre skogområdene eller dersom du ønsker å få oversendt kartfiler for avgrensningen eller fargeutskrift av forslag til vernekart.

Med hilsen

Per Ketil Omholt (e.f.)
fung. faggruppeteider art og natur

Ellen Synnøve Paust
seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vernekart - Urfjellheia og Dalsheia naturreservat utvidelse
- 2 Vernekart - Iverstadvjellet naturreservat
- 3 Vernekart - Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat utvidelse
- 4 Urfjellheia og Dalsheia naturreservat - forslag til verneforskrift
- 5 Iverstadvjellet naturreservat - forslag til verneforskrift
- 6 Vakerknatten og Nøklefjell naturreservat - forslag til verneforskrift

Mottakere:

AGDER ENERGI NETT AS	Postboks 794 Stoa	4809	ARENDALE
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
FRILUFTSRÅDET SØR	Tromøysund brygge Tromøveien 26B	4841	ARENDALE
NORSK ORNITOLOGISK FORENING AVD. AUST-AGDER	Postboks 249	4802	ARENDALE
NORSK ZOOLOGISK FORENING - SØRLANDSAVDELINGEN	Thor Inge Vollan		
RISØR KOMMUNE	Postboks 158	4952	RISØR
TVEDESTRAND KOMMUNE	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
IDUN IDRETTSKLAG	c/o Bjørn Terje Sagmyr Hasåsveien 41A	4990	SØNDELED
NATURVERNFORBUNDET I AGDER	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER		Postboks 101	4662	KRISTIANSAND S
STATNETT SF		Postboks 4904 Nydalen	0423	OSLO
AT SKOG SA	Tron Olav Tinnes	Postboks 116 Sentrum	3701	SKIEN
SPRÅKRÅDET		Postboks 1573 Vika	0118	OSLO
STATSFORVALTEREN I AGDER, Landbruksavdelingen		Postboks 504	4804	ARENDAL
AUST-AGDER TURISTFORENING		Postboks 369	4803	ARENDAL
NORSKOG FRILUFTSRÅDET SØR	Øyvind Sørhuus	Postboks 123 Lilleaker Tromøysund brygge Tromøyveien 26B	0216 4841	OSLO ARENDAL
SØNDELED OG RISØR HISTORIELAG		v/ Torstein Andersen Åkvågeveien 669	4957	RISØR
NJFF AUST-AGDER		Åsbieveien 16	4848	ARENDAL
HAVREFJELL TURLAG		Vestølveien 221	4980	GJERSTAD
AGDER FYLKESKOMMUNE DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD		Postboks 788 Stoa Ladebekken 50	4809 7066	ARENDAL TRONDHEIM
NORSK ORGANISASJON FOR TERRENGSYKLING		c/o Are Sørensen Engelsrudstranda 49	1385	ASKER

Kopi til:

Per Olav Dahle		Daleveien 540	4990	SØNDELED
Ole Morten Dale		Daleveien 544	4990	SØNDELED
Ragnhild Breien Dietrichson		Sjåvåg 47	4990	SØNDELED
Kai Arild Ramskjær		Sørbøveien 192	4990	Sønedeled
Rolf Dahle		Sørbøveien 550	4990	Sønedeled
MILJØDIREKTORATET	Pål Klevan	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
SKOGTJENESTER Dag Anatol Heintz		Lauarveien 47	3618	SKOLLENBØR G
Vidar Lindbekk		Langåsveien 5 A	0880	OSLO
Knut Benjamin Aall		Jacob Aalls Vei 26	4934	Nes Verk